

og dette gjælder ikke blot i den videnskabelige Verden, men fuldt saameget i den populære Videnskab. Det er nu Tilfældet, at de fleste Landmænd f. Ex. med meget lidet Udbytte ville kunne læse ethvertsmønstret fremmed Skrift om Landbrugsforholdene, hvor der forekommer Maal af forskjellig Art, thi der knytter sig dertil en Række af Beregninger, som man ikke kan gjøre, og man foretrækker derfor at lade være at læse Skriftet. Paa mange Omraader forholder det sig ligesaa; vi gjøre os det selv besværligt at komme i Berøring med de andre Nationer og lære af dem, naar vi bevare vort Maalsystem som noget Eneftaaende, og det vil blive saa meget mere enestaaende, som det vistnok tør antages, at Meterstykket vil blive gennemført baade i Sverrig og i Norge, selv om vi ikke indføre det hos os. Det ærede Medlem eller rettere de ærede Modstandere — thi der vil vistnok være Mange, for hvem det ærede Medlem har gjort sig til Ralsmand — ville maaste mene, at naar jeg tager mig saa varmt af denne Sag, saa er det, fordi jeg vil have Fordel af at faae den gennemført, da det jo maa anerkjendes, at det netop paa det videnskabelige og færlig paa det statistiske Omraade vil være en stor Binding, at man har et fælles internationalt Maalsystem. Sa, det er ganske vist, at det en Gang i Tiden vil blive en Fordel, men jeg tror at burde sige, at der maaste ikke er ret Mange, hvem Indførelsen af dette System foreløbig og i længere Tid vil volde saa meget Besvær og Arbejde som netop mig, og det forekommer mig netop at være det Gode ved denne Sag, at Fordel og Besvær her staa i et temmeligt ligeligt Forhold til hinanden. So mere man trænger til den her foreslaaede Reform, og jo mere man kommer til at benytte den, desto mere Besvær vil man ogsaa have deraf; men jo mere ligegyldig man er for at faae den indført, og jo mindre Anledning man har til at benytte det nye Maal, desto mindre Besvær vil det ogsaa volde En. — Der blev af det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgtreds henvist til alt det Besvær, som Montloven har forvoldt og endnu bestandig volder. Sa, jeg tror, at man i det Hele er kommen noget lettere ud over denne Reform, end de fleste have været tilbøielige til at tro, men naar den volder og fremdeles — det skal jeg gjerne indrømme — vil komme til at volde Mange betydelig Besvær og Uleilighed, saa er det fordi ærede Medborgere selv stabe sig Uleilighed. De vedblive at regne med det gamle System, efter at

Daler, Mark og Stilling ere forsvundne, og sætte det over i det nye System og føre det tilbage til det gamle, og det bliver overmaade besværligt. Saa snart man vænner sig til at afpasse Alt efter det nye System, saa snart man vænner sig til, naar man har kjøbt i større Partier og betalt i Kroner og Dre, ikke at sige: det er saa mange Rigsdaler, og saa bliver en Del deraf saa mange Mark og Stilling, og det bliver igjen saa mange Kroner og Dre, saa vil man finde, at det er en overmaade stor Lettelse, at f. Ex. lige saa mange Kroner som et Hund kostet, lige saa mange Dre kostet Kvintet, og denne Nemhed vil blive endnu større, naar noget Vignende gennemføres med Hensyn til Maalsystemet. Jeg skal derfor i Forbigaaende slutte mig til den Hensigt, der blev gjort af det ærede Medlem for Skanderborg Amts 1ste Valgtreds (Bajer), om at man ogsaa vilde gennemføre Tidelingsystemet paa Hartkornstønden, vel at mærke ikke, som der er foreslaaet i Kommissionens Betænkning, paa Hartkornet, thi det forekommer mig ønskeligt, men derimod ved selve Delingen af Hartkornstønden, hvad der ganske vist vilde være en stor Lettelse for alle dem, der have med Matrikelberegninger at gjøre, da man derved vil komme i fuld Overensstemmelse med Montsystemet, og da det her netop hyppig gjælder om vidtgaende Delinger, vil man ellers let komme til meget ubehagelige Følger. Jeg kan saaledes ikke andet end betragte det som særdeles vigtigt, at vi faae denne Reform indført; men jeg kan være ganske enig med foregaaende ærede Talere i, at det vil være ønskeligt, at den ikke møder altfor megen Uvillie i Befolkningen, og at der gives Befolkningen nogen Tid til at vænne sig dertil. Derfor tror jeg ikke, det vil være rigtigst kun at indføre den fakultativt, saaledes som der blev foreslaaet af den første ærede Taler (Zeth); jeg tror, at det kun vil føre til et forøget Besvær, og at det vil føre til, at man gjenem en lang Mærkling og i en uoverflyuelig Fremtid vedbliver at regne paa begge Maader, baade med det gamle og det nye System: det gamle System bliver derved endnu mere udviklet, end det var isørveien. Jeg tror, at man, naar man vil gaa til denne Reform, maa stille sig klart for Die allerede nu, at der maa komme et Tidspunkt, hvor det nye System skal være det eneste gjældende Maalsystem. Man kan sætte Fristen kortere eller længere, men man maa gjøre sig det klart, at vi ikke kunne blive ved at forøge Maalenes Mangsolvighed ved blot at sjoie nogle nye til ved Siden af de